କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

1961
ଫେବୃଆରୀ 9

ବନାମ

ବୈଜନାଥ ସୟାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର ଏବଂ କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ନାବାଳକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା-ଅଦାଲତଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସମ୍ମତି ଉପରେ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି-ଯଦି ଏକ ଅସିଦ୍ଧି-ଯଦି ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲରେ ବାତିଲ କରାଯାଇପାରିବ-ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908 (1908 ର ଅଧିନିୟମ V), ଧାରା 97. ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 ।

ନାବାଳକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (2), ପ୍ରକୃତରେ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1)ର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ନାବାଳକଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହୋଇଥିବା ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କିମ୍ବା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କେବଳ ନାବାଳକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାତିଲ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଏହାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ । ଏପରି ଉଲ୍ଲଘଂନ ଦ୍ୱାରା ରାଜିନାମା କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି ବାତିଲ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଇବାକୁ ପଡିବ ।

ମନୋହର ଲାଲ ବନାମ ଜାଦୁ ନାଥ ସିଂହ (1906) ଏଲ. ଆର. 33 ଆଇ ଏ 128, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଛଙ୍ଗା ଲାଲ ବନାମ କଲ୍ଲୁଲାଲ (1946) ଏଲ. ଆର. 73 ଆଇ. ଏ 52, ଜମନା ବାଇ ବନାମ ବସନ୍ତ ରାଓ (1916) ଏଲ. ଆର. 43 ଆଇ .ଏ 99 ଏବଂ ଖିଆରାଜମଲ ବନାମ ଦାଇମ (1904) ଏଲ. ଆର. 32 ଆଇ.ଏ 23, ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ ।

ଯେଉଁଠାରେ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1),ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନକରି ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୁଏ, ନାବାଳକଙ୍କ ପ୍ରତିକାର ହେଉଛି ସେହି ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଏବଂ ସଂହିତାର ଧାରା 97 ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଡିକ୍ରିକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାରେ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଟେ ।

1961
କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ
ବନାମ
ବୈଜନାଥ ସୟାଲ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଡିକ୍ରି ନାବାଳକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1) ର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଡିକ୍ରିକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଡିକ୍ରିରୁ ଏକ ଅପିଲରେ ବାତିଲ କରିବାକୁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 97 ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି କରିବାରୁ ବାରଣ କରିଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା, ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସଠିକ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 97ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ଯଦି ଏହା ଧରାଯାଏ ଯେ ଏହି ଧାରା କେବଳ ଡିକ୍ରିର ବାସ୍ତବିକ ସଠିକତା ପ୍ରତି ଏକ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିଛି ଏବଂ ଏହାର ଆଇନଗତ ବୈଧତା ନୁହେଁ ତେବେ ଏହା ହାସଲ କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାଶାଜନକ ହେବ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 216/1956 ।

ଦେୱାନୀ ନିୟମିତ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 343/1944 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1950 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 28ର ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଡିକ୍ରୀରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏଲ୍. କେ. ଝା, କେ. ପି. ଭଣ୍ଡାରି ଏବଂ ହରବଂସ ସିଂହ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 (i) ରୁ (iii) ପାଇଁ ଦରିୟା ଦତ୍ତ ଚାୱଲା ।

1961 । ଫେବୃଆରୀ 9 ।ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, - ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ବୈଜ ନାଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଅନ୍ୟ ସହଯୋଗୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନ ମକଦ୍ଦମାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ବୈଜ ନାଥ ହେଉଛନ୍ତି ବିହାରୀ ଲାଲଙ୍କ ପୁଅ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଚାରି ଭାଇ ଥିଲେ କିଦାର ନାଥ, ରଘୁନାଥ ସହାୟ, ଜଗନ ନାଥ ଏବଂ ବଦ୍ରି ନାଥ । ମକଦ୍ଦମା ସମୟରେ କିଦାର ନାଥ ମୃତ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ତାଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ପୁଅ ଘନଶାମ ଲାଲ, ଶ୍ରୀ ରାମ, ହରି ରାମ, ତୀରଥ ରାମ ଏବଂ ମୁରାରୀ ଲାଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ଯଥାକ୍ରମେ 1 ରୁ 5 ଜଣ ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲେ । ଘନଶାମ ଲାଲଙ୍କ

1961
କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ
ବନାମ
ବୈଜନାଥ ସୟାଲ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ମୃତ୍ୟୁରେ ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ନାବାଳକ ପୁଅ ଜୟ ପାଲ ଏବଂ ଚନ୍ଦର ମୋହନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ନଥିରେ ଅଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମାଆ ଶ୍ରୀମତୀ କୌଶଲ୍ୟାଙ୍କୁ ଅଭିଭାବକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା I ଏହି ଦୁଇ ନାବାଳକ ହେଉଛନ୍ତି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପିଲକାରୀ I ରଘୁନାଥ ସହାଇଙ୍କ ପୁଅ ଚୁନି ଲାଲ ପ୍ରତିବାଦୀ 6, -ଜଗନ ନାଥଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅ, ବାଲ କିଶନ ଏବଂ ହରି କିଶନ ପ୍ରତିବାଦୀ 7 ଏବଂ 8, ଏବଂ ବଦ୍ରି ନାଥ ପ୍ରତିବାଦୀ 9 ଥିଲେ I ବୈଜ ନାଥଙ୍କ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ପରିବାର ଅବିଭକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ତାଙ୍କ ଭାଗର ଏକ ବିଭାଜନ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଏବଂ ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗରେ ସେ ସେହି ତରଫରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିଥିଲେ I ଅନେକ ପ୍ରତିବାଦୀ ବୈଜ ନାଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଅପିଲର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ପଠାଇବା ଅନାବଶ୍ୟକ I ଏହି ମକଦ୍ଦମା 1941 ମସିହା ଜୁନ୍ 11 ତାରିଖରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା I

ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା 1941 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 30 ତାରିଖରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ଡିକ୍ରିର ବୈଧତାକୁ ଲାହୋର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ ଦ୍ୱାରା ସଫଳତାର ସହ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାରେ ଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରିକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ I ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉକ୍ତ ଡିକ୍ରିକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାମଲାକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ରିମାଣ୍ଡରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା I

ଏହା ଆହୁରି ଦେଖାଯାଏ ଯେ ରିମାଣ୍ଡ ପରେ ପକ୍ଷମାନେ ପୁଣିଥରେ ଏକାଠି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା ଅଦାଲତକୁ ପୁଣି ଥରେ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ I ଏହା 1943 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 15 ତାରିଖରେ କରାଯାଇଥିଲା I ଏହି ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଂଶବିଶେଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତିନୋଟି ବାକିଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରତିବାଦୀ ଚୁନି ଲାଲ୍, 6, ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାଙ୍କ ତରଫରୁ ଆୟୁକ୍ତ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ଉପରେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା I ଏହି ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତ

1961
କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ
ବନାମ
ବୈଜନାଥ ସୟାଲ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

1943 ନଭେମ୍ବର 19 ରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରୀଣ ବିବରଣୀ ଏବଂ 1943 ନଭେମ୍ବର 29 ରେ ତାଙ୍କର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ବିବରଣୀ ପାଇବା ପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ବିବରଣୀ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ସମୟ ଦେଇଥିଲେ ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଯାଇଥିଲା । ପକ୍ଷମାନେ ସମୟ ଚାହୁଁଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ମାମଲା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ବିବାଦରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟବାନ ଥିଲା ଏବଂ ପକ୍ଷମାନେ ଉକ୍ତ ବିବରଣୀ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ମନ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଅଦାଲତ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସମୟ ଦେଇଥିଲେ । ଶେଷରେ, ଯେତେବେଳେ ପକ୍ଷମାନେ ବିବରଣୀ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସମାଧାନରେ ପହଞ୍ଚିନଥିଲେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହେବାକୁ ଥିବା ଆପତ୍ତି ପାଇଁ ମାମଲା 1943 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 17କୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । କେବଳ ପ୍ରତିବାଦୀ 4,ତିରଥ ରାମ, ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ; ଅନ୍ୟ କେହି କରିନଥିଲେ । ପ୍ରମାଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉକ୍ତ ଆପତ୍ତିଗୁଡିକ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1944 ମସିହା ଜୁନ୍ 21 ରେ ଏକ ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ ଅଦାଲତ ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7ର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇନଥିଲେ କାରଣ ଏହା ରାୟ ଦେଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ବିଫଳତା ସେମାନଙ୍କୁ ସଂହିତାର ଧାରା 97 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ସଠିକତା କିମ୍ବା ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାରେ ବାଧା ଦେଇଛି । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଛୋଟ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅପିଲଟି ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଡିକ୍ରିକୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି; ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀ ଝାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ବିଷୟ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ

ସେମାନଙ୍କ ଅପିଲରେ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରିର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଝା ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆବେଦନର ସାମର୍ଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବକୁ ଭୁଲ୍ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଆଧାର ଯେ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅଭିଭାବକ ଏପରି ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଚୁନି ଲାଲଙ୍କୁ ଆୟୁକ୍ତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ନାବାଳକ ଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁମତି ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1) ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ଅଭିଭାବକ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନୁମତି ବିନା ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରିବେ ନାହିଁ ଯେଉଁ ମକଦ୍ଦମାରେ ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ଅଭିଭାବକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ ଯେଉଁ ରାଜିନାମାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରିନାମା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଚୁନି ଲାଲଙ୍କୁ ଆୟୁକ୍ତ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା ଏହି ନିୟମର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତର୍କ ହେଉଛି ଯେ ନିୟମର ଏହି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଚୁକ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରୀକୁ ଅବୈଧ କରେ, ଏବଂ ଯଦି ତାହା ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 97, ଅପିଲ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଡିକ୍ରୀର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହେବ ନାହିଁ ।

ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1)ର ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତାର ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (2) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଅଦାଲତଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା ଏପରି କୌଣସି ରାଜିନାମା କିମ୍ବା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରାଯାଇଛି, ତାହା ନାବାଳକଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ । ଶ୍ରୀ ଝା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏହି ଅର୍ଥରେ ପଢ଼ନ୍ତି ଯେ ବିବାଦିତ ରାଜିନାମା ଏହାର ବଡ଼ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ଏବଂ ନାବାଳକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସିଦ୍ଧ ; ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ସେ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ଯେ ବଡ଼ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଇ ପାରିବେ ଏବଂ ନାବାଳକ ଏହାକୁ

1961
କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ
ବନାମ
ବୈଜନାଥ ସୟାଲ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ଆଦୌ ଏଡ଼ାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏକ ଶୂନ୍ୟତା । ଆମ ମତରେ ଏହି ବିବାଦ ନିୟମର ସରଳ ଅର୍ଥ ସହିତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅସଙ୍ଗତ । ଏହି ନିୟମର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ନାବାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଡ଼ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ବିରୋଧରେ ବିବାଦୀୟ ରାଜିନାମାକୁ ଏଡ଼ାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ନାବାଳକଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବଡ଼ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଅସିଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ଏହା ନାବାଳକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷର କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ । ଏହା ସେହି ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ବଡ଼ କିନ୍ତୁ ନାବାଳକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନୁହେଁ । ନାବାଳକଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ଯେ ଆଦେଶ 32,ନିୟମ 7 (1)ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଜଣେ ନାବାଳକକୁ ରାଜିନାମା ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମକୁ ଏଡ଼ାଇବାର ଅଧିକାର ଦେବ । ଯଦି ସେ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବା କରି ଦିଆଯିବ, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଚୁକ୍ତିରେ ଥିବା ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷମାନେ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଏଡ଼ାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ନାବାଳକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ଚୁକ୍ତିର ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏପରି କୌଣସି ବିଚାର ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ଏହି ଚୁକ୍ତିର ଆଧାର ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1)ର ଅନୁପାଳନ କରେ ନାହିଁ । ନିୟମ 1 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତ ପାଳନ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ରାଜିନାମା କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି ଅସିଦ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆଦୌ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ପାଳନ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ରାଜିନାମା କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି କେବଳ ନାବାଳକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ତାହା, ଆମ ମତରେ, ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1) ଏବଂ (2)ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଭାବ ।

ଏପରି ଏକ ରାଜିନାମା କିମ୍ବା ଡିକ୍ରୀ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ନାବାଳକ କେଉଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ବିଷୟ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ନାବାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ଡିକ୍ରୀକୁ ନିୟମିତ ମକଦ୍ଦମା ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ଡିକ୍ରୀ ପାରିତ କରିଥିବା ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ଏଡ଼ାଯାଇପାରିବ ।

1961
କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ
ବନାମ
ବୈଜନାଥ ସୟାଲ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ମନୋହର ଲାଲ ବନାମ ଯଦୁ ନାଥ ସିଂହ ([1]) ମାମଲାରେ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଉଛି ନାବାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାର ଏକ ଉଦାହରଣ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଡିକ୍ରି ତାଙ୍କୁ ବାଧ କରିନଥିଲା । ତେବେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ଏହି ଦିଗକୁ ଆଉ ଆଲୋଚନା କରିବା ଆମ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ।

ତାଙ୍କ ତର୍କର ସମର୍ଥନରେ ଯେ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1) ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଏହି ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଛି, ଶ୍ରୀ ଝା *ଛାବ୍ବାଲାଲ୍ ବନାମ କଲ୍ଲୁଲାଲ୍ ([2])* ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ବହୁତ ଦୃଢ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭର ବୈଧତା ଉପରେ ଆପତ୍ତି ଏକ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ପାରିତ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲରେ ନିଆଯାଇଥିଲା; ଏବଂ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଉଠାଯାଇଥିବା ବିଷୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲ ଅଛି କି ନାହିଁ । ସଂହିତାର ଅନୁସୂଚୀ 2, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 (2) ଅନୁଯାୟୀ, ଯାହା ସେତେବେଳେ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା, ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷିତ ଡିକ୍ରି ଉପରେ ଏକ ଡିକ୍ରି ଅନୁସରଣ କରିବ ଏବଂ ଏପରି ଡିକ୍ରୀରୁ କୌଣସି ଅପିଲ ରହିବ ନାହିଁ, ଯଦି ଏହା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକ କିମ୍ବା ନୁହେଁ । ଅପିଲଟିର କ୍ଷମତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ତର୍କ ଥିଲା ଯେ ସନ୍ଦର୍ଭ ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ବୈଧତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପତ୍ତି ଉକ୍ତ ଅନୁସୂଚୀର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ଥାପିତ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ଉତ୍ଥାପିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏପରି ଆପତ୍ତି ଉତ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16,ନିୟମ 1 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଡିକ୍ରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 (2) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବାହାରେ ଡିକ୍ରୀର ବୈଧତା ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ବିବାଦ ଉତ୍ଥାପିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ତର୍କକୁ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲା । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ କରା ଯାଇଥିଲା ଯେ ସନ୍ଦର୍ଭର ବୈଧତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପତ୍ତି ଏହି ଆଧାରରେ ଥିଲା ଯେ ଆଦେଶ 32,ନିୟମ 7 (1) ର ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇନଥିଲା, ତାହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 (1) (c) ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଉକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦଟି କେଉଁ ଆଧାରରେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥିଲା । ଏଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଯଦି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଜାରି ହେବା ପରେ ଏବଂ

[1] (1906) L.R. 33 I.A. 128.
[2] (1946) L.R. 73 I.A. 52.

ମକଦ୍ଦମା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ପରେ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ସମୟସୀମା ଶେଷ ହେବା ପରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଅବୈଧ ହେବା ପରେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇପାରିବ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 (1) (c) ର ଶେଷ ଖଣ୍ଡରେ ଏହି ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ସନ୍ଦର୍ଭର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଏହି ତର୍କକୁ ସମର୍ଥନ କରିନଥିଲା । " ସେମାନଙ୍କ ମତରେ", "ପରିଷଦ ତରଫରୁ ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିବା ସାର୍ ଜନ୍ ବିଉମଣ୍ଟ କହିଥିଲେ," ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସନ୍ଦର୍ଭ ଉପରେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଦାଲତକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ଏକ ବୈଧ ସନ୍ଦର୍ଭକୁ ଅନୁମାନ କରେ ଯାହା ଉପରେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଛି ଯାହା ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିପାରେ । ଯଦି କୌଣସି ବୈଧ ସନ୍ଦର୍ଭ ନଥାଏ, ତେବେ କଥିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏକ ବାତିଲ, ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିରେ ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ।" ଏହି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ଝା ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ, ଆମ ମତରେ, ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଆଦେଶ 32,ନିୟମ 7 (2)ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବୋଲି ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ । ପ୍ରସଙ୍ଗ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଉକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସମର୍ଥନରେ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ବୈଧତା ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ କିଛି ନୁହେଁ । ଆମେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ମାମଲାରେ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହୁଁ ଯେଉଁଠାରେ ବିବାଦର ବିଷୟ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା । ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବାତିଲ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛି ଯେ ଏହାକୁ ଯେକୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ଯାହା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ । ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରିବାର ବିଷୟ ଥିଲା ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସୂଚିତ ହୋଇଛି କି କିମ୍ବା ଏକ ଆବେଦନକୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ କି; କିନ୍ତୁ ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡିବ । ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଥିଲା ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ବୈଧତାକୁ ଏକ ଅପିଲ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ କାରଣ ଏହାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ଏହାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଆପତ୍ତି

କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲ୍ ର କ୍ଷମତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଗୁଣବତ୍ତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଆମ ପାଇଁ ଅନାବଶ୍ୟକ । ଆମେ କେବଳ ଏହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଯେ ରାୟରେ ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ଝା ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ତାହା ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (2) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠି ନଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ, ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (2)ରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଦ୍ୱନ୍ଦହୀନ ଏବଂ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1) ର ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ତର୍କକୁ ସେମାନେ କୌଣସି ସମର୍ଥନ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ଯାହା ଏହି ବିବାଦୀୟ ଡିକ୍ରିକୁ ଅବୈଧ କରିଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ଝା ମଧ୍ୟ *ଜମନା ବାଇ ବନାମ ବସନ୍ତ ରାଓ* (3) ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲର ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି । ସେହି ମାମଲାରେ ଦୁଇ ଜଣ ପ୍ରତିବାଦୀ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ନାବାଳକ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏମିତି କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଏକ ବନ୍ଧକ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ମିଳିତ ଭାବରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବାଦୀଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1882 ର ଧାରା 462 ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ବନ୍ଧକ ଉପରେ ଏକ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ବନ୍ଧକ ନାବାଳକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ଯୁଗ୍ମ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ । ଏହି ମାମଲା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ତାହା ଆମେ ଦେଖୁନାହୁଁ । ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବନ୍ଧକ ଉପରେ ଯୁଗ୍ମ ଠିକାଦାର ଥିବା ଜମନା ବାଇ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଆଗେଇ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିଧାରୀଙ୍କ ଦାବି କରିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବରେ ନାବାଳକ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଅପିଲ କରିପାରିବେ । ଏହି ଆବେଦନ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା,

---

3 (1916) L.R. 43 I.A. 99.

1961
କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ
ବନାମ
ବୈଜନାଥ ସୟାଲ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ଏବଂ ଏହା ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ଏକ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବନ୍ଧକ କେବଳ ରଦ୍ଦ ଏବଂ ଅବୈଧ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇ ନଥିଲା, ବରଂ କେବଳ ନାବାଳକଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 462 ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରାଯାଇନଥିବାରୁ ନାବାଳକଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ରାୟରେ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି ଯେ ଧାରା 462 ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବନ୍ଧକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ହୋଇପାରିବ କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟକ ନୁହେଁ ।

ସେହିପରି, *ଖୁଆରାଜମାଲ ବନାମ ଦାଇମ [4]* ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ମଧ୍ୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ସେହି ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ ଯେଉଁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲା ତାହା ହେଉଛି ଯେ, ଯଦି ବନ୍ଧକଦାତାମାନେ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପକ୍ଷ ନ ହୁଅନ୍ତି, କିମ୍ବା ନଥିରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ନହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଅଧିକାର ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଅଦାଲତର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଯଦି ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କୁ ନଥିରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପାରିତ କୌଣସି ଆଦେଶ ତାଙ୍କୁ ଆବଦ୍ଧ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ଆମକୁ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା କିପରି ଅଛି ତାହା ଆମେ ଦେଖିପାରୁ ନାହୁଁ ।

ଯଦି ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1)ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ନକରି ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୁଏ ତାହା ଏକ ଅସିଦ୍ଧି ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା କେବଳ ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି : ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲକୁ ପସନ୍ଦ କରି ସେମାନେ ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିପାରିବେ କି? ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ସଂହିତାର ଧାରା 97ର ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । ଧାରା 97, ଯାହା ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908 ରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଯୋଡାଯାଇଛି, ଏହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଯଦି ସଂହିତା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା

[4] (1904) L.R. 32 I.A. 23.

ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପକ୍ଷ ଏପରି ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ସେ କୌଣସି ଆବେଦନରେ ଏହାର ସଠିକତା ବିବାଦରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବେ ଯାହା ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ଠାରୁ ଆଗତ କରାଯାଇପାରେ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏକ ଅପିଲ ମକଦ୍ଦମାର ଏକ କ୍ରମ ଏବଂ ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାରେ ପାରିତ ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମାରେ କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲ ଦ୍ୱାରା ବିବାଦିତ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରୀକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଅପିଲରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ମକଦ୍ଦମାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କ୍ରମ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ; କିନ୍ତୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କ ଅପିଲରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରୀକୁ ଆପତ୍ତି କରିପାରିବେ କି ନାହିଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସଂହିତାର ଧାରା 97 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଧାରା 97 ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ଥିଲା ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରୁଥିବା କୌଣସି ପକ୍ଷ ସେହି ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ; ଯଦି ସେ ଏପରି ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହିପରି ଡିକ୍ରିର ସଠିକତା ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତିମ ଆପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ୍ ର ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପାରିତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଧରାଯିବ । ଯେତେବେଳେ ଧାରା 97 ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରୀର ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯଦି ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅପିଲ ଆଗତ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଯଦି ଏହାକୁ ଅପିଲରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଏ ନାହିଁ ତେବେ ଏହା ସଠିକ୍ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ପରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ବିଷୟଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ସଠିକ୍ ଏବଂ ଆପତ୍ତି କରିବା ବାହାରେ ଥିବା ଆଧାରରେ ଏହାର ସମାଧାନ କରାଯିବ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରିବା ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହେବ ଯେ ଯାହା ନିଷେଧ କରାଯାଇଛି ତାହା ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ଡିକ୍ରିର ବାସ୍ତବିକ ସଠିକତା ପ୍ରତି ଏକ ଆପତ୍ତି , କାରଣ ଯଦି ଉକ୍ତ ଡିକ୍ରି ବାତିଲଯୋଗ୍ୟ, ଯେପରି ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ତେବେ ଏହାର ବାତିଲଯୋଗ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବିଷୟରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ଯୋଗ୍ୟତାର ଏକ ଅଂଶ । ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7 (1) ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କି ନାହିଁ, ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ

1961
କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ
ବନାମ
ବୈଜନାଥ ସୟାଲ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ବିବାଦର ବିଷୟ ହେବ ଏବଂ ଧାରା 97ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯଦି ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରିକୁ ଅପିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତେବେ ଏପରି କୌଣସି ବିବାଦକୁ ଉଠାଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ନାହିଁ । ଧାରା 97 ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ସମଗ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହତାଶ ହେବ ଯଦି ଏହା ଧରାଯାଏ ଯେ କେବଳ ଡିକ୍ରୀର ତଥ୍ୟଗତ ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହାର ଆଇନଗତ ବୈଧତା ଥାଇପାରେ ଯଦିଓ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆମ ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରିର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା କରିବାକୁ ଅପିଲରେ ଖୋଲା ନାହିଁ ଯାହା ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଗତ କରିଥିଲେ ।

ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଅପିଲ ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହୁଏ ।

ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।